

nih po nobenih ozirih gostoljubnosti in mednarodne dostojnosti ne bodo dali zadržavati, razsajanje zopet pričeti z novo vpeljanimi cepci. Videti je, da gospodje ne priznajo več pokroviteljstva, očeta Jahna, ampak da se vedejo kot učenci silovitega Fafnira (ki je ubil svojega očeta Hreidmara) in Fasolda. Kar se je doma tako zmagonadno pričelo, hotelo se je na Nemškem pred strmečimi očmi sorodnjakov nadaljevati. Pogumno se dela na to po edinoizveličavnem programu nemštvo v Avstriji storiti nemogoče. Kakor jim drago! Velečini v Draždanah gospodom niso prinesli zunaj labora, doma pa ne uspehov. Prišli so kot pičlo našemljeni trpini in vrnili se kot razkriti kalivci miru.

„Dziennik Poznanski“ o draždanski turnarski slavnosti.

Ta list piše opiraje se na popise te slavnosti morebiti tudi gledé na tam govorjene besede novoizvoljenega severočeskega državnega poslanca Strache-a, ki je rekel: „Proti našemu avstrijskemu cesarju spolnujemo svoje dolžnosti; nemškega cesarja in njegovega kanclerja pa ljubimo in častimo.“

„Dz. P.“ piše: „Ta shod nemških turnarjev iz „Vsenemške“ prav zelo spominja na oni Beningsenov „Nationalverein“ v času leta 1866. na one shode nemških pevcev, strelcev in turnarjev, ki so po zopetnem oživiljenji frankobrodkega zveznega dneva zopet spravili na dnevni red misel o zedinjeni Nemški. Ta misel služila je uže takrat častilakomnosti pruski in ni bila v nikakoršni zvezi s pomladanskimi sanjarijami l. 1848. Iz ognjišča teh narodnih društev, teh turnarskih, pevskih in strelskih shodov izvirala jo ona propaganda, katera je pred letom 1866. javno mnenje pripravljala na to, kar je Pruska nameravala, katera je leta 1866. Prusom zmago olajšavala, katera je storila, da je bilo v onem času nasprotovanje v Nemčiji zoper Prusko le malo in da so štiri leta kasneje, začetkom francoske vojske Nemci pod ščitom Pruske združeni stali. Tako nastala je zedinjena Nemška — —. Zdaj bi se moralo misliti, da bi bilo treba delati za notranjo opravo hiše, za zadovoljenje njenih prebivalcev in njihovih potreb; da bi zdaj na evropskem gledališkem odru ni bilo nič več za priboriti, ker je dolžnost, zvestim ostati različnim pisanim in nepisanim pogodbam. Ako bi se bil kdo v takem optimizmu gugal, probujen je bil iz svojega optimizma po draždanski turnarski slovesnosti.“

Ako bi se tudi ne hotelo videti in slišati, odprejo se človeku oči in ušesa, ko se berejo nemški listi. Vsi skoraj pojo tisto pesem; iz vsake besede, iz vsake opazke odmeva jasno neprikrito in brez sile refren znane Arndtove pesmi: „Nein, nein, mein Vaterland muss grösser sein!“ In — kdo naj bi k temu povekšanji domovine prostovoljno ali prisiljeno pripomogel? Nihče drugi kot Avstrija!“

Zgodovinsko-slovniske stvari.

Prisega ljubljanskih meščanov.

Za one, ki nimajo Matičnih knjig ali jih ne beró, bo zanimiv mali posnetek iz obširnejega spisa gospoda dr. Simoniča v letopisu Matičnim za leto 1884., popisujoč stare prisege ljubljanskega mesta.

Naši nemški Kranjci in drugi taki zagrizenci se zmiraj radi ponašajo z velikansko prednostjo nemščine memo družih izrekoma slovanskih jezikov; slovenščini pa hočejo taki nevedneži staviti leto „iznajdenja“ v leto 1848. — Prisega, o katerih govorimo, pisane so deloma krog leta 1620., deloma pa do leta 1727.

Citateljem podajam tukaj eno slovensko, eno pa nemško prisego, iz katerih pisave je razvideti, da v oni dobi niste imeli nemščina in slovenščina ponašati se z veliko prednostjo druga memo druge.

Slovenska meščanska prisega se glasi: „Jest N: perfekhem prutj Gospudj Bogu, Ozhetu nebeskimu, da iest otzhem nafsimu Suetlimu Cefariu, inu deselskimu Firftu Ferdinandu, Inu tudi Gospudj Burgermaiftru, Richtariu, inu poštenimu Ratu, tiga Poglavitiga mesta Lublanè eden fuest, pernareden, pocorn Bugar biti, nich poštaue, ordnunge, sapouidi, prepouidi, pocorno derfati, super teifto, nister napre ufeti, alli handlati, temuzh gmain mesta Zafst, nuz, inu prid, kokar meni bode nar uetzh mogotzhe, pomagati obderfhatj, Inu sped, use tu, kar bi gmain mestu, moglo hudimu priti, obarouati, Inu kadar, bi iest, ueno Irungo, ali praudo ratall, da iest netshem nigder, kakor pred leto, moio gosposhino, letega mesta; ordnungo inu navada (sic!) iskati, potech istich prauda (sic!) daiati inu iemati. Jest tudi nozhem, obeniga nefnaniga, Vnegoui kuptshie, umoiem iemeni prenefti, alli scusi pomagati, uobeni ftalti (pred vsemi Rezhmi pak, ozhem tudi naiuezh, ta fueta samofuelizhana, Kershankka, Catoliska, Rimfka, stara (sic!) vero pomagat terditi, shirmati, teiste se dersbati, Inu obenj krijui ali super uolli inu mifli se poduretsbi) tamuzh se Vletim Vfim, taku derfati, kakor se enimu brumnimu Burgariu, pruti niegoui, Gosposhini spodobi, kadar bi pak iest zhes dolg, alli kratick zhas, se hotil pod druga Gosposka (sic!) podati, alli sedezh sturiti, sem se iest poprei uselei, per enimu, pohtenimu Magiftratu, dolshan pokorno oglafsiti, inu se vshe moie Purgarfke perfege, feuese, handla inu diana, funai praude alli sprauda (sic!) kakor teifto bi moglo, imenouano biti, frey inu ledig sturitt inu fdobro ueistio, inu sahaleniem, mui poften abschidt ufeti, fuestu inu pres use farlikofti, kakor meni Gospud Bug pomagai, na mui posledni dan inu ura (sic!). Amen.“

Nemška mitničarska prisega pa se glasi: „Ich N: Schwer hiemit zu Gott, vnnd Herrn N: Burgermaister, Richter, Rathe, vnnd gemeiner Statt Laybach, das Ich ain gethreuer, vnnd vleissiger Statt Mauttner, mit ainnehmung der geföl, von der Mauth, wag, vnnd Niderlag, sein will, Auch auf die Thorwartln täglich, Sonnderlich an den Wochenmarkhten, mein Treüliches vnnd vleissiges Aufsehen haben, vnnd sy dahin vermanen, damit sy mit einlegung der geföll, des Prugg vnnd Mauth gelts vleissig vmbgehn, auch auf die Contrabannt sondere vleissig Achtung haben, die khauffleüth bey der wag, mit abwegung, der güetter, Jeder zeit gern vnd guetwillig befürdern, das geföll Quatterberlich dem Herrn Statt Camrer, ohne waigerung, Andtwortten, In allem gewärttig, vnd vleissig sein, vnd in solchem an mir nichts erwinden lassen, Als Ich solches, gegen Gott verandtwortten will, Treülich vnd ohn alles geüarde etc. Das Pith Ich mir Gott zu helffen. Amen.“

Mnogovrstne novice.

* Zviti tihotapci. Z Aleksandrovega se piše: Pred nekaj dnevi izbudile so nekatere prazne škatle v spalnem vagonu pruskega nagliča, ki je dospel v Aleksandrovo, pozornost carinskega uradnika, ki je imel došli